

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță privind dreptul absolvenților de a beneficia de acte de studii recunoscute la finalizarea unor studii neautorizate și sancționarea instituțiilor de învățământ care școlarizează fără autorizare

Analizând proiectul de **Ordonanță privind dreptul absolvenților de a beneficia de acte de studii recunoscute la finalizarea unor studii neautorizate și sancționarea instituțiilor de învățământ care școlarizează fără autorizare**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.146 din 26.08.2015,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță, cu următoarele observații și propuneri :

1. Prezentul proiect reglementează dreptul absolvenților instituțiilor de învățământ superior acreditate de a beneficia de acte de studii recunoscute de către stat la finalizarea unor studii neautorizate și sancționarea instituțiilor de învățământ care școlarizează fără autorizare.

2. Temeiul legal al emiterii ordonanței trebuie redat sub forma „art.1 pct.IX, poz.6 ...”.

3. La **art.1 alin.(2)**, pentru claritatea exprimării, sintagma „forma de învățământ ID” trebuie reformulată prin specificațiunea „la distanță”.

4. La art.1 alin.(3), pentru un spor de rigoare normativă, textul trebuie reformulat eventual în două teze sau alineate, încrucișându-se mai multe idei care trebuie evidențiate distinct.

La **alin.(4),** recomandăm înlocuirea abrevierii „MECŞ” prin redarea detaliată a titlului instituției, respectiv „Ministerul Educației și Cercetării Științifice”. Reiterăm observația pentru situațiile similare din tot cuprinsul proiectului. Totodată, pentru cursivitatea textului, sugerăm ca acesta să debuteze, astfel:

„În termen de 30 de zile de la solicitarea instituției de învățământ superior acreditate, Ministerul Educației și Cercetării Științifice aprobă ...”.

5. Din redactarea art.2 alin.(1), rezultă că recunoașterea actelor de studii se face „în vederea accesului, după caz, la muncă ori la continuarea studiilor, oriunde în străinătate”, fără a se înțelege dacă norma are în vedere și accesul pe piața muncii din România sau pentru continuarea studiilor în țară. În plus, precizarea că actele de studii „conțin neconcordanțe cu unele dintre elementele Nomenclatorului domeniilor și al programelor de studii universitare ce se aprobă anual prin hotărârea Guvernului” este de natură a legaliza o serie de acte neconforme cu reglementarea în materie.

În cazul în care se are în vedere specializări și profesii care nu se regăsesc în respectivul Nomenclator, este recomandată reformularea textului în acest sens. În plus, redactarea propusă nu este clară și suficientă și va genera neclarități în aplicare, referindu-se la „unele dintre elementele Nomenclatorului”.

Totodată, încrucișând titlul Legii nr.1/2011 a fost redat la art.1 alin.(1), nu mai este necesară redarea acestuia în celealte articole ale proiectului.

6. La art.3 alin.(1), sugerăm reanalizarea textului sub mai multe aspecte:

-norma reglementează posibilitatea ministerului de recunoaștere a studiilor, nu obligația acestuia, din ansamblul reglementării norma putând fi interpretată ca având caracter subiectiv ;

-sintagma „alții beneficiari care au fost vătămați în drepturile lor” este foarte generică și lasă loc la interpretări, deși, potrivit practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, norma trebuie să fie accesibilă și previzibilă.

-expresia „eroare comună și invincibilă” nu este de natură să contureze situațiile concrete ce au fost avute în vedere.

La alin.(2), menționăm că, pentru asigurarea unei reglementări complete, este necesar ca proiectul să cuprindă norme detaliate de procedură, vizând persoanele îndreptățite să introducă cererea, modalitatea de participare la procedură a persoanei care nu a provocat vătămarea prin nerecunoașterea diplomei, natura actului prin care CEMU se pronunță, precum și calea de atac împotriva acestui act. Precizăm că astfel de reguli de reglementare primară nu se pot institui printr-un ordin al ministrului.

Mai mult decât atât, reglementarea trebuie să țină seama și de faptul că nu trebuie afectat accesul liber la justiție.

Pe de altă parte, din proiect nu rezultă care este raportul dintre norma din art.3 alin.(2), care prevede competența CEMU de a constata cazurile de nerecunoaștere a diplomelor și norma din art.4 alin.(3), care instituie sancțiunea amenzii pentru respectiva faptă. În situația în care se are în vedere ca CEMU să aplice și sancțiunea prevăzută la art.4 alin.(3), este necesar ca proiectul să fie completat cu o normă expresă în acest sens.

În acest context, precizăm că, la art.4 alin.(5), norma are în vedere doar constatarea și sancționarea faptelor prevăzute la alin.(1) și (2), nu și pe cea prevăzută la alin.(3).

7. La art.4 alin.(1) - (3), semnalăm că din redactarea propusă nu rezultă care este natura juridică a răspunderii instituite. Precizăm că stabilirea respectivei naturi juridice este obligatorie pentru identificarea regimului juridic general aplicabil, inclusiv din punct de vedere al exercitării căii de atac împotriva actului prin care se aplică amenzile. Din acest punct de vedere, pentru un spor de rigoare normativă, ar fi indicat ca art.4 să reglementeze în mod expres respectiva cale de atac.

Precizăm că amenzile prevăzute la alin.(1) și (2) nu ar putea să fie calificate drept amenzi contravenționale, întrucât nu sunt stabilite nici între anumite limite și nici nu reprezintă cote procentuale din anumite valori, aşa cum impun dispozițiile art.3 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001. Din acest punct de vedere, fapta din cuprinsul alin.(3) ar putea fi prevăzută drept contravenție, însă, în această situație, proiectul trebuie completat cu norme privind stabilirea agentilor constatatori și aplicarea, în completare, a dispozițiilor

Ordonanței Guvernului nr.2/2001. Este necesară, de aceea, reanalizarea și completarea corespunzătoare a art.4.

8. Semnalăm că norma propusă pentru **art.4 alin.(3)**, care se referă la sancționarea școlarizării la „un program de studii organizat ca neautorizat” nu este corelată cu dispozițiile alin.(5), care stabilesc competența Ministerului Educației și Cercetării Științifice de a constata și sancționa „școlarizarea la programe de studii organizate la forme de învățământ, limbă de predare și locații geografice neautorizate/neacreditate”. Este necesară, de aceea, reanalizarea și reformularea corespunzătoare a normelor.

9. La **art.4 alin.(4)** este de analizat în ce măsură momentul începerii anului universitar 2015 - 2016 are relevanță pentru sancționarea, potrivit alin.(3), a nerecunoașterii validității diplomelor eliberate de instituțiile de învățământ superior acreditate. Întrucât norma are în vedere toate diplomele eliberate de instituțiile de învățământ superior acreditate, și nu doar actele de studii avute în vedere de dispozițiile art.1 și 2, apreciem că alin.(4) ar trebui să se raporteze la momentul intrării în vigoare a ordonanței.

Cu toate acestea, în situația în care se are în vedere ca fapta din cuprinsul art.4 alin.(3) să constituie contravenție, pentru stabilirea momentului intrării în vigoare a dispoziției trebuie să se țină seama de prevederile art.4 alin.(1) și (2) din Ordonața Guvernului nr.2/2001. Precizăm că, potrivit acestor norme, dispozițiile din actele normative prin care se stabilesc și se sancționează contravențiile intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării, cu excepția cazurilor urgente, în care se poate prevedea intrarea în vigoare într-un termen mai scurt, dar nu mai puțin de 10 zile.

București
Nr.918/27.08.2015

Lege privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe

1 promulgată prin D. nr. 603/2015 M. Of. nr. 476/30 iun. 2015

Decret pentru promulgarea Legii privind abilitarea Guvernului
de a emite ordonanțe

918.

L. nr. 1/2011

M. Of. nr. 18/10 ian. 2011

Legea educației naționale

1 promulgată prin	D. nr. 3/2011	M. Of. nr. 18/10 ian. 2011 Decret pentru promulgarea Legii educației naționale	
2 modificări prin	L. nr. 166/2011	M. Of. nr. 709/7 oct. 2011 Lege pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011	modifică art. 247 lit. f), art. 250 lit. h); introduce lit. d_1 la art. 247
3 modificări prin	L. nr. 283/2011	M. Of. nr. 887/14 dec. 2011 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar	prorogă termenul de la art. 361 alin. (3) lit. g) până la 1 ianuarie 2013; până la 31 dec. 2012 nu se acordă cupoanele sociale prevăzute la art. 27 alin. (6); până la începutul anului școlar 2012-2013 nu se acordă finanțarea de bază prevăzută la art. 101 alin. (2)
4 modificări prin	O.U.G. nr. 21/2012	M. Of. nr. 372/31 mai 2012 Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011	modifică art. 252 alin. (1) și (2), art. 253, art. 254 alin. (11), (13), (16), (17) și (19); introduce alin. (3) la art. 63, alin. (4_1) la art. 158, alin. (5) la art. 160, alin. (1_1) la art. 162, alin. (9_1) la art. 193, alin. (11) la art. 193, alin. (5) și (6) la art. 252, art. 254_1, alin. (9) la art. 255, alin. (4_1) la art. 285, alin. (6) la art. 289
5 modificări prin	L. nr. 187/2012	M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	la data de 1 februarie 2014, modifică art. 112 alin. (6), art. 120 alin. (2); introduce alin. (7) și (8) la art. 112; abrogă art. 201 alin. (3)
		Decizia ICCJ nr. 4/2014 - M.Of. nr. 434/13 iun. 2014	
6 modificări prin	O.U.G. nr. 84/2012	M. Of. nr. 845/13 dec. 2012 Ordonanță de urgență privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare aprobată prin L. nr. 36/2014	prorogă termenul prevăzut la art. 361 alin. (3) lit. g) până la data de 1 ianuarie 2014
7 modificări prin	O.U.G. nr. 92/2012	M. Of. nr. 864/19 dec. 2012 Ordonanță de urgență privind luarea unor măsuri în domeniul învățământului și cercetării, precum și în ceea ce privește plata sumelor prevăzute în hotărâri judecătoarești devenite executorii în perioada 1 ianuarie-31 decembrie 2013	modifică art. 66, art. 85 alin. (2), art. 104 alin. (2), art. 105 alin. (2) partea introductivă, art. 111 alin. (6), art. 167 alin. (2), art. 172 alin. (1) lit. a), art. 236 alin. (2), art. 284 alin. (2), art. 288 alin. (1), anexa; introduce alin. (3_1) la art. 211, lit. b_1) la art. 247, lit. c_1) la art. 247, alin. (6) și (7) la art. 284, alin. (7) la art. 289; abrogă art. 172 alin. (4), art. 215, art. 289 alin. (2) și (4), art. 301 alin. (5) lit. b); prorogă prevederile art. 9 alin. (2), art. 101 alin. (2), art. 27 alin. (6) și art. 361 alin. (3) lit. e) până la data de 31 decembrie 2013